

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ
НАЦИОНАЛЕН КРЪГ – 28-29 април 2012 г., гр. ШУМЕН – VII КЛАС, 8.00 ЧАСА

УКАЗАНИЯ

Уважаеми ученици,

Работният материал на олимпиадата съдържа:

- 30 тестови задачи, от които 10 задачи с избираем отговор и 20 със свободен отговор;
- задача за създаване на писмен текст – отговор на исторически въпрос, който не трябва да надвишава 2 ръкописни страници.

Пропуснат или сгрешен отговор се оценява с 0 (нула) точки.

Максималният брой точки е 100.

Задачата за създаване на писмен текст се оценява с общ брой 25 точки.

За задача с избираем отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачертаете с „X”.

Не се допускат задрасквания и поправки.

По време на работа може да пишете само със син химикал.

По време на изпита не може да ползвате допълнителни помагала или пособия, освен предоставената ви изпитна бланка.

Време за работа – 3 астрономически часа.

Пожелаваме ви успешна работа!

ПЪРВА ЧАСТ

А. ЗАДАЧИ С ИЗБИРАЕМ ОТГОВОР

1. Кой тракийски архитектурен паметник, съчетаващ уникална стенописна и скулптурна украса, е включен в списъка на световното културно наследство?

- А) столицата на цар Севт III - Севтополис
- Б) гробницата при с. Свещари, Разградско
- В) скалното светилище при с. Татул, Момчилградско
- Г) гробницата при с. Александрово, Хасковско

2. Кой период от елинската история е описан в следния текст?

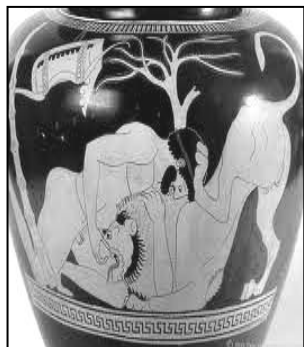
Развитието на занаятите и търговията замряло. Градовете изчезнали. Обществото се затворило, разделено на родове и племена. В живота на хората настъпила много важна промяна - те започнали да употребяват желязото.

- А) класическият период
- Б) периодът на "Тъмните векове"
- В) елинистическият период
- Г) ахейският период

3. На кое от изображенията е представен метек?

А)

Б)

В)

Г)

4. Кой от наследниците на Александър Велики НЕ управлява посочената територия?

- А) Лизимах - Дакия
Б) Селевк - Сирия
В) Птолемей - Египет
Г) Антипатър - Елада и Македония

5. Армията на коя антична държава е описана в текста?

"Величествена и в същото време страшна гледка представлявала тази линия от хора, вървящи в такт под звуците на флейта. Редиците били плътни. Ничие сърце не трепвало от страх; те вървели срещу опасността под звуците на песен, спокойно и весело."

Из " Успоредни животописи ", Плутарх, II в.

- А) Персия
Б) Картаген
В) Македония
Г) Спарта

6. Клиентите в Древен Рим, осигуряват на своите патрони:

- А) политическа подкрепа при изборите за магистрати
Б) закрила при водени срещу тях дела в съда
В) финансови средства за провеждане на изборите
Г) безплатно обработване на тяхната земя в провинциите

7. За коя личност се отнася описанието?

Този римски военачалник пръв се опитал да установи еднолична власт в началото на I в. пр. Хр. Като обсадил Рим с легионите си, той принудил Сената да му даде пълномощията на диктатор за неограничено време. Разправял се жестоко с политическите си противници, но след време се оттеглил доброволно от властта.

- А) Гней Помпей
Б) Гай Юлий Цезар
В) Луций Корнелий Сула
Г) Марк Антоний

8. Името на установената от Октавиан система на държавно управление, произлиза от факта, че:

- А) съчетава едновременно най-важните магистратури
Б) името му било записано на първо място в списъка на сенаторите
В) Сенатът му дал почетното наименование Август
Г) до края на живота си Август командвал римските легиони

9. Гибелта на Западната Римска империя настъпва през:

- А) 378 г., когато в битката при Адрианопол загива император Валент
Б) 410 г., когато готите превземат Рим
В) 330 г., когато император Константин Велики премества столицата във Византион
Г) 476 г., когато германският вожд Одоакър детронира император Ромул Августул

10. Посочете реда, в който процесите и събитията са дадени в хронологична последователност:

- А) поява на Австралопитека; поява на Кроманьонеца; поява на Хомо Хабилис; скални рисунки от пещерата Ласко (Франция).
Б) поява на първите шумерски градове; управление на Саргон I в Акад; управление на Нарам-Син; аморейско проникване в Месопотамия.
В) Пелопонеска война; Гръко-персийски войни; провеждане на първите Олимпийски игри; управление на Пизистрат.
Г) управление на династията на Антонините; управление на Флавиевата династия; управление на Август; управление на Юлиевата династия.

Б. ЗАДАЧИ СЪС СВОБОДЕН ОТГОВОР

11. Поставете знак „✓” пред вярното твърдение и знак „X” пред грешното:

- А) „Неолитна революция” се нарича преходът от лов, риболов и събиращество към земеделие и животновъдство.
- Б) Кносос, Малия и Фестос са центрове на Минойската цивилизация.
- В) Евреите принадлежат към индоевропейските народи.
- Г) Клинописното писмо се появило в Месопотамия.
- Д) Автор на произведението „История на Пелопонеската война” е Платон.
- Е) Основен източник за Троянската война са поемите на Омир „Илиада” и „Одисея”.

12. Напишете „крилатия израз” срещу неговото значение: „Троянски кон”, „Дамоклев меч”, „Гордиев възел”, „Драконовски мерки”, „Авгиеви обори”, „Ахилесова пета”, „Ябълка на раздора”

	Значение	Крилат израз
А)	Сложен проблем, който може да бъде разрешен с енергично действие.	
Б)	Сурови, жестоки наказания.	
В)	Постоянна, надвиснала над някого опасност.	
Г)	Изключителна небрежност, замърсеност.	
Д)	Слабо, уязвимо, лесно ранимо място на човек.	
Е)	Измама, коварство, подлост, гибел.	
Ж)	Причина или обект на спорове.	

13. Разгледайте изображенията. Запишете представените на тях събития, годините, в които са се случили и личностите, с които ги свързвате:

А) .....

Б) .....

14. Довършете твърденията като подчертаете ГРЕШНИЯ вариант:

- А) Храмът на Яхве в Йерусалим бил унищожен през 70 г. от **Тит Флавий/ Нерон**.
- Б) Египет бил разделен на отделни области, начело на които фараонът поставял за управител свой представител, наречен **сатрап/ номарх**.
- В) Град Хатуша бил столица на **Асирийското/ Хетското царство**.
- Г) Големият дворец на остров Крит, наречен Лабиринт, бил построен от атинския архитект **Дедал/ Хиподам**.
- Д) Одрисите населявали територията на днешна **Северозападна/ Югоизточна България**.
- Е) Висшите магистрати в Рим, които се грижели за реда в града, за продоволствията и уреждането на обществените игри, се наричали **претори/ едили**.

15. Нанесете върху линията на времето следните важни събития в историята на Рим:

- А) Първи триумвират
- Б) Начало на принципата
- В) Начало на републиканския период
- Г) Основаването на Рим
- Д) Обявяването на християнството за държавна религия
- Е) Победата на Ханибал при Кана

VIII	VII	VI	V	IV	III	II	I	I	II	III	IV	V
преди Христа							след Христа					

*Забележка: Едно деление от оста е равно на 100 години.

На линията на времето нанесете само съответната година и в скоби впишете буквата на събитието.

16. Подчертайте излишното име или понятие в редицата и посочете признака, по който групирате останалите:

А) Граник, Гавгамела, Термопили, Исос

признак .....

Б) Филипопол, Нове, Бонония, Ескус

признак .....

В) Партедон, Базилика, Пропилеи, Ерехтейон

признак .....

17. Посочете три последици от Пелопонеските войни:

А) .....

Б) .....

В) .....

18. Под всяко от изображенията, които разкриват характерни особености на женските костюми и идеала за красота, запишете съответстващата им цивилизация:

А) .....

Б) .....

В) .....

19. Прочетете внимателно откъса от историята на Тукидид и отговорете на поставените въпроси:

„...С това той се заел още при нейното избухване, защото предвидил, че тя ще има големи размери и ще надминава по значение всички предишни войни... И двете страни, които се заловили за войната, се намирили в разцвета на силите си... И останалият елински свят застанал на едната или на другата страна... действително това събитие е било най-голямото сътресение, което изпитали елините, част от варварите и, може да се каже – целият свят.”

А) Разпознайте събитието и го датирайте.....

Б) Кои са участниците в него?.....

В) Какви са причините за споменатото събитие?.....

Г) Кои са „всички предишни войни” споменати в текста?.....

20. Разшифровайте анаграмите и на съответните места запишете понятието и неговото обяснете значение.

Анаграма	Понятие	Значение
яклоино		
такидтро		
омдецакяри		
ниехомгея		

23. Поставете в празната колона срещу всеки израз буквата на конкретната личност/събитие, която му съответства:

Израз	Буква	Лице/ Събитие
„Сине, търси си царство, достойно за тебе, Македония ти е малка!”		А) Юлий Цезар
”Жребият е хвърлен!”		Б) Веспасиан към сина си Тит
„Пирова победа”		В) Филип II към сина си Александър Велики
„Парите не миришат”		Г) Победа на епирците над римляните в битката при Аускул, постигната с цената на големи жертви

24. Прочетете откъса от документа и отговорете на въпросите:

”Изгодно местоположение има този град, и то по много причини. От две страни граничи с водата: на север с Египетското море, а на юг с Матюрското езеро. В езерото се влива река Нил по много канали, по които се превозва повече стока, отколкото по море. Износът от морските пристанища е много по-голям, отколкото вносът... В града има много обществени сгради и царски дворци, които заемат една четвърт, а може би и една трета част от неговата площ... В едната част на царския дворец е Музеят, там има и една голяма зала с колонада, където човек може да се поразходи, и помещения за заседания; до Музея е и голямата сграда, където е трапезарията за учените, които работят в Музея... Близо до голямото пристанище, от дясната страна на входа, се намират островът и Фарът. Отляво са подводните скали и полуостровът Лохий с крепостта.

Из „География” на Страбон, I в.

А) Кой е описания град, кога и от кого е основан? .....

.....

Б) Какви са предимствата на неговото местоположение? .....

.....

В) Кои забележителности на града са посочени в текста? .....

.....

Г) На коя династия принадлежи владетелят, който обитава царския дворец? .....

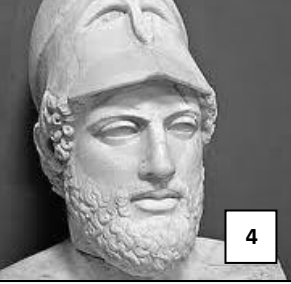
.....

25. Подредете в хронологичен ред следните събития, като отбележите срещу всяко от тях съответната цифра от 1 до 6.

	Събитие	Хронологичен ред
А)	Началото на Пелопонеската война	
Б)	Едикт на император Каракала	
В)	Битката при Исос	
Г)	Завладяването на Тракия от Рим	
Д)	Евреите отиват в Египет	
Е)	Битката при Маратон	

26. В празното поле над всяка една от 4-те колони запишете критерия, по който са групирани изображенията в нея, а в празното поле под всяка колона - номера на изображението, което не отговаря на този критерий.

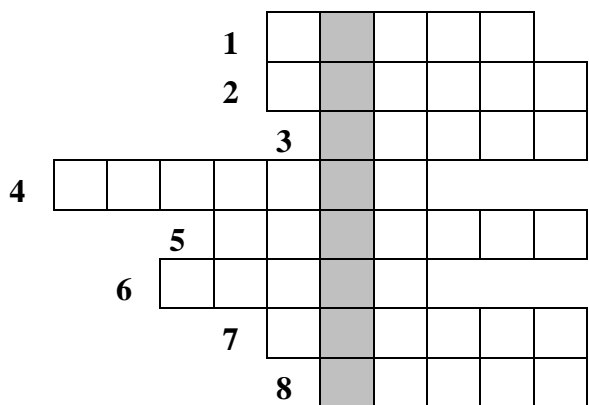
 1	 1	 1	 1
 2	 2	 2	 2
 3	 3	 3	 3
 4	 4	 4	 4

27. Попълнете липсващата информация в изреченията:

- А) След като ..... била превърната в първата римска провинция на Балканите, земите ѝ били използвани като удобна база за завоевателни походи в .....
- Б) През 15 г. сл. Хр. завладяната по-рано територия по долното течение на р. Дунав била организирана в провинция .....
- В) След три войни на Рим срещу царя на даките, Децебал, през 106 г. император ..... сломил съпротивата на последната тракийска държава.

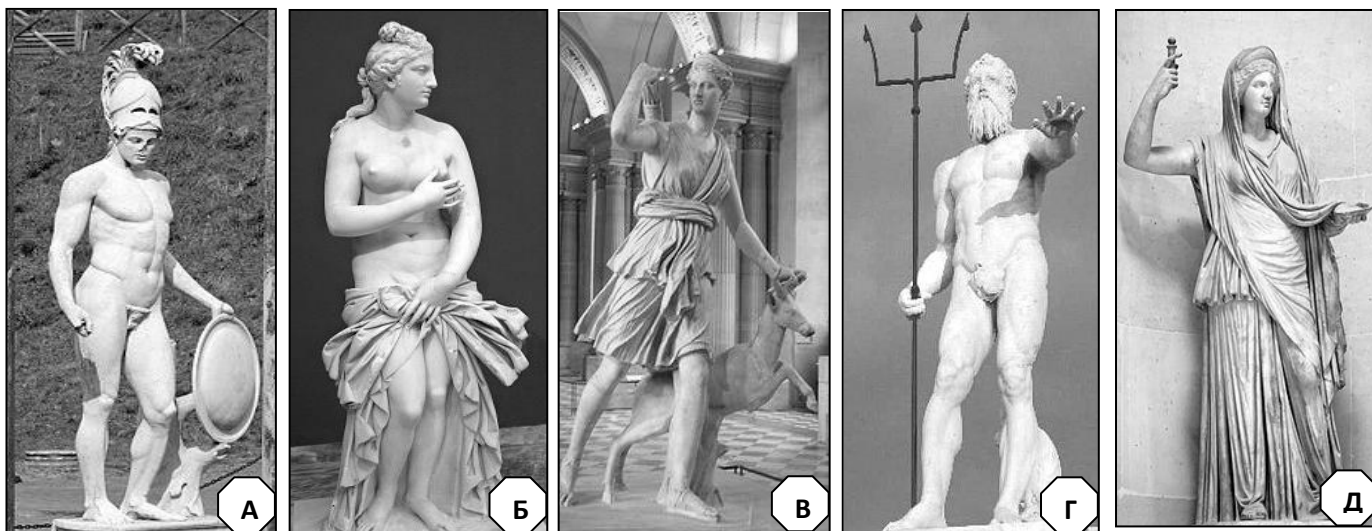
28. Попълнете кръстословицата. При правилно решение в отбелязания вертикален ред ще получите името на първия литературен герой в историята.

1. Централният площад на всеки полис.
2. Свещена книга на християните.
3. Титла на владетелите в Месопотамия.
4. Част от елинската войска, съставена от хоплити, въоръжени с къси саби, дълги копия и щитове.
5. „Наследници” – военачалници на Александър Македонски.

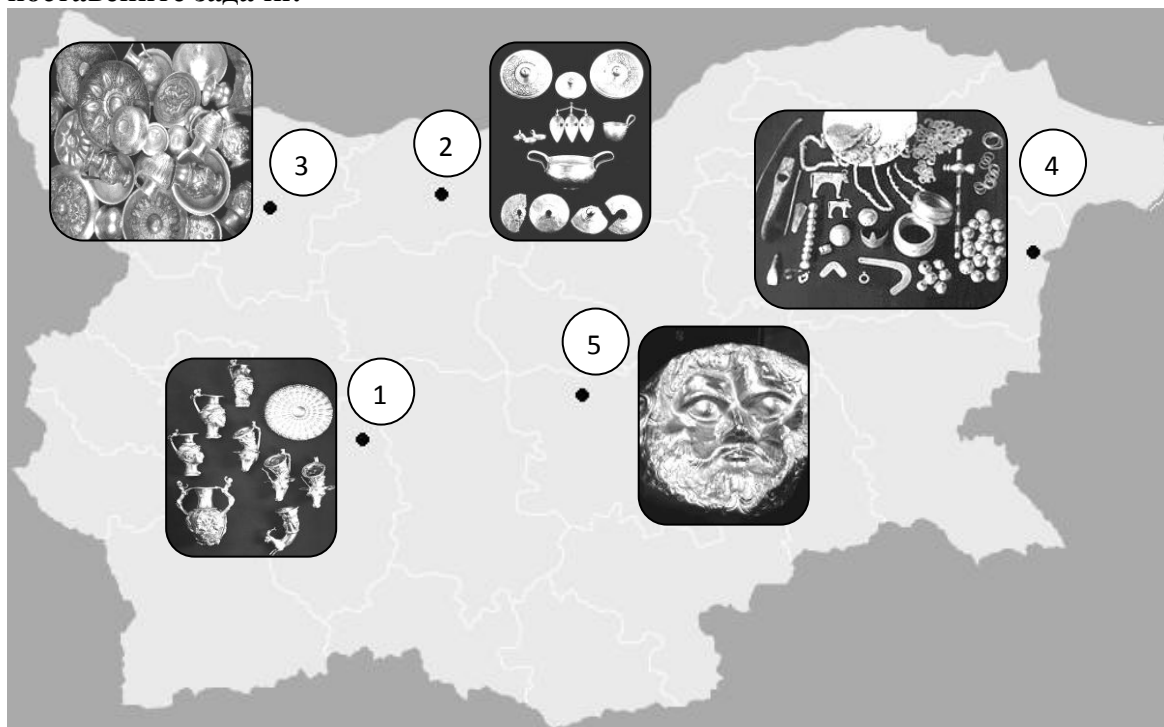
6. Обществени бани, строени в големите градове на Римската империя.
7. Първата столица на обединения Египет.
8. Приспособление, с помощта на което в Египет поливали своите градини.

29. Разпознайте изображенията на гръцките божества и запишете римските им съответствия:

	Гръцки бог	Римско съответствие
А)		
Б)		
В)		
Г)		
Д)		

30. Разгледайте внимателно картата и изображенията върху нея и изпълнете поставените задачи:

А) Запишете имената на обозначените с цифри съкровища и ги датирайте.

- 1..... - .....
- 2..... - .....
- 3..... - .....
- 4..... - .....
- 5..... - .....

Б) Отбележете със знак „X“ на картата кое от съкровищата НЕ принадлежи на културата, създала останалите четири.

ВТОРА ЧАСТ

Напишете в обем до 2 страници отговор на следния исторически въпрос:

Какъв е приносът на древногръцкото и римското политическо наследство за съвременния свят?

При отговора вземете предвид следните опори:

1. През какви форми на управление преминават Древна Елада и Древният Рим?
2. Посочете предимствата и недостатъците на колективните и едноличните форми на управление в древността.
3. По какъв начин се осъществява разделението на властите в Древна Елада и Древния Рим?
4. Каква е ролята на мандатността и изборния процес в държавното управление днес?

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА УЧАСТИЕТО И СТАРАНИЕТО!

ПОПЪЛВА СЕ ОТ КВЕСТОРИТЕ

НАЧАЛО НА ОЛИМПИАДАТА: .....ч.   ИЗПИТНАТА РАБОТА Е ПРИЕТА В:.....ч.

.....

Име и фамилия на квестора приел работата

подпис

ПОПЪЛВА СЕ ОТ ОЦЕНИТЕЛИТЕ

ПЪРВИ ОЦЕНИТЕЛ:.....

Име и фамилия

подпис

брой точки

ВТОРИ ОЦЕНИТЕЛ: :.....

Име и фамилия

подпис

брой точки

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ –
(първи+втори)/2

УЧЕНИКЪТ..... КЛАСИРА ЗА
ВТОРИЯ ЕТАП НА НАЦИОНАЛНИЯ КРЪГ
НА ОЛИМПИАДАТА